

Liperin seurakunnan hankintaohje

Hankinnat on suoritettava julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön mukaisesti. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016).

Kirkkohallituksen ohjeet hankinta-asioista:
<https://sakasti.fi/hallinto-ja-talous/hankinnat/>

Julkisten hankintojen neuvontayksikkö:
www.hankinnat.fi

Lisäksi hankinnoissa noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Hankinnat tarkoittavat ensisijaisesti erilaisten ulkopuolisten palvelujen, tarvikkeiden ja vastavien kulutusluonteisten erien (kaikenlaiset koneet, esineet ja välineet sekä raaka-aineet ja energia) ostamista.
2. Hankinnat tulee tehdä seurakunnan kannalta mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti ottaen huomioon julkisia hankintoja koskevat kilpailuttamismääräykset sekä hankintojen vaikutukset ympäristöön ja sidosryhmiin.
3. Hankintojen kilpailutukseen ja vaihtoehtojen vertailuun käytettävä aika ja vaiva on suhteutettava hankinnan suuruuteen ja hankinnan oletettuihin vaikutuksiin.
4. Laatu- ja suoritusvaatimuksia ei tule asettaa korkeammiksi kuin kulloinkin on tarpeellista.
5. Hankintoja tehdessä arvioidaan eri vaihtoehtojen vaikutuksia sidosryhmiin ja ympäristöön. Arvioinnin tulee perustua objektiivisiin, osoitettavissa oleviin seikkoihin, esimerkiksi ympäristösertifikaattiin, Reilun kaupan tuotteen kriteerien täyttymiseen, kotimaisuuteen, valmistuspaikkaan (esimerkiksi lähiruoka), Joutsenmerkkiin tms. Arvioinnin perusteella voidaan suosia vastuullisempia tuotteita tai palveluja tilanteissa, joissa vaikutuksiltaan haitallisempi tuote tai palvelu olisi hinnaltaan edullisempi.
6. Hankintaprosessin eri vaiheet dokumentoidaan riittävästi ja hankintapäätösten on oltava perusteltuja. Tarjoajia, toimittajia ja eri ratkaisuvaihtoehtoja arvioidaan tasapuolisesti ja syrjimättä.
7. Hankinnat ajoitetaan mahdollisuuksien mukaan hinnoiltaan edullisimpaan ajankohtaan.
8. Hankinnoista tiedotetaan avoimesti. Tarjouksenantajille varataan tarjouksen tekemiseen kohtuullinen aika.
9. Hankinnoissa otetaan huomioon mahdollisimman kattavasti tuotteen koko elinkaaren aikaiset kustannukset ja ympäristövaikutukset seuraavien kysymysten avulla:
 - voidaanko tuote tai palvelu jättää kokonaan hankkimatta
 - voidaanko tuote lainata tai vuokrata
 - voidaanko tuote hankkia yhteishankintana muiden työalojen tai toimijoiden kanssa
 - jos hankinta korvaa aiemman tuotteen, voidaanko vanha tuote korjata tai kunnostaa
 - onko hankittavalla tuotteella ympäristömerkki tai vastaava, esimerkiksi Joutsen-merkki tai onko tuote Reilun kaupan tuote
 - onko tuotteesta olemassa kestotuotetta kertakäyttötuotteen sijaan

- onko hinta-laatusuhde kohdallaan (kestävyys, pitkäikäisyys)
- onko tuotetta saatavana kierrätysmateriaalista tehtynä (luonnonvarojen säästäminen)
- ollaanko hankkimassa enemmän kuin riittävä määrä tuotetta (yleinen säästäväisyys ja kohtuullisuus)
- onko saatavilla lähituotteita kaukotuotteiden sijaan (kuljetusten ympäristövaikutukset)
- onko hankinnassa kiinnitetty huomiota tuotteen kierrätyskelpoisuuteen tai siihen, millaista jätettä hankinta tuottaa

10. Kaikista seurakunnalle tehdyistä hankinnoista on saatava asianmukainen kuitti, johon ostokset on eritelty riittävästi, sekä takuu (niiden tuotteiden osalta, joille takuu yleensä myönnetään).

11. Lähtökohtaisesti pienhankinnan voi tehdä, kun hankinnan arvo alittaa kansallisen kynnsarvon, eli:

- Tavarat ja palvelut, alle 60 000 euroa
- Rakennusurakat, alle 150 000 euroa
- Sote-palvelut, alle 400 000 euroa
- Muut erityiset palveluhankinnat, alle 300 000 euroa
- Käyttöoikeussopimukset, alle 500 000 euroa

Pienhankinnat voi toteuttaa perustuen hintatiedusteluun tai pyytämällä tarjouksia muutamilta toimitajilta. Pienhankinnoista voidaan julkaista myös vapaaehtoinen ilmoitus HILMAssa ja Tarjouspalvelu.fi -palvelussa (sähköisen kilpailutusjärjestelmän kautta). Pienhankinnoissa tarjouskilpailun valintaperusteena käytetään useimmiten halvinta hintaa. Kokonaistaloudellista edullisuutta on suositeltavaa käyttää esimerkiksi silloin, kun tuotteissa tai palveluissa on hintaan vaikuttavia laatueroja tai laadulla on merkitystä.

12. Pienhankintoja voidaan toteuttaa tarjouskilpailun sijasta myös suoraankintana, jos:

- Tavara- tai palveluhankinta on arvoltaan vähäinen (alle 7 000 €, rakentamishankkeissa alle 20 000 €)
- Hankinnalla on ennalta arvaamaton kiire, joka on tullut yllätyksenä
- Kilpailuttamisesta saatava hyöty mitä todennäköisimmin ei ylitä kilpailuttamisen tuomia kustannuksia
- Vastaavaa tuotetta on hankittu lähiaikoina ja hintataso on selvillä
- Muita kysymyksen tulevia toimittajia ei ole tiedossa

13. Hankittaessa palvelua, johon sisältyy työsuoritus, seurakunta velvoittaa ennen sopimuksen tekoa sopimuskumppaniltaan lain edellyttämät selvitykset. Selvitykset säilytetään kahden vuoden ajan. Yli vuoden mittaisissa sopimuksissa palvelun toimittaja toimittaa selvitykset seurakunnalle 12 kuukauden välein.

14. Hankintavaltuudet

Hankinnasta alle 3 000 euroa (alv 0 %) päättää kyseisestä työalasta vastaava viranhaltija/työntekijä tai talouspäällikkö tai kirkkoherra hyväksytyjen määrärahojen puitteissa.

Hankinnasta 3 001–20 000 euroa (alv 0 %) päättää talouspäällikkö tai kirkkoherra hyväksytyjen määrärahojen puitteissa.

Hankinnasta yli 20 000 euroa (alv 0 %) päättää kirkkoneuvosto, ellei kirkkovaltuusto talousarvion hyväksymisen yhteydessä jonkin hankinnan osalta pidä hankintapäätöstä itsellään.